

KUOPIO

Kuopion kaupunginkirjaston ja
Kuopion kaupungin perusopetuksen
yhteistyösuunnitelma

27.4.2021

Johdanto

Kuntien tarjoamat yleiset kirjastopalvelut ovat yksi sivistyksellisistä perusoikeuksista. Kirjasto on monipuolinen oppimisympäristö, jonka aineistot ja palvelut tukevat opetussuunnitelman monilukutaidon tavoitetta sekä muita laaja-alaisen osaamisen osa-alueita.

Kuopion perusopetuksen koulujen ja Kuopion kaupunginkirjaston yhteistyö perustuu kirjaston ja perusopetuksen yhteistyösuunnitelmaan. Yhteistyösuunnitelma on osa kirjaston lasten ja nuorten mediakasvatussuunnitelmaa, ja yhdessä Kuopion kaupungin Kulttuuripolun kanssa se täydentää ja tukee perusopetuksen opetussuunnitelmaa.

Yhteistyösuunnitelman keskeisenä tavoitteena on tiedonhallintataitojen oppiminen, lasten ja nuorten lukuharrastuksen lisääminen ja monilukutaidon tukeminen. Suunnitelmassa kuvataan yhteistyön toteuttaminen ja sisällöt vuosiluokilla 0 - 9. Suunnitelman toteutumista tarkastelee vuosittain kirjaston ja perusopetuksen henkilökunnasta koottu yhteistyöryhmä. Suunnitelmaa päivitetään tarvittaessa. Suunnitelmasta ja kirjaston tarjoamista palveluista tiedotetaan kouluja säännöllisesti erillisellä uutiskirjeellä.

Vierailut kirjastossa

Kuopion kaupunginkirjasto tarjoaa kirjastopalveluja pääkirjastossa, 13 lähikirjastossa ja kolmessa kirjastoautossa.

Kirjastovierailun perusasiat:

1. Kirjastokäynti ja sen sisältö suunnitellaan käyntikohteena olevan kirjaston kanssa.
2. Koulua pyydetään ottamaan yhteyttä ensisijaisesti koululle osoitettuun vastuukirjastoon.

Vastuukirjastot sekä kirjastojen ja niiden kouluyhdyshenkilöiden yhteystiedot löytyvät tämän suunnitelman liitteestä.

Kirjastopalvelut ovat käytettävissä myös verkkopalveluina verkkokirjastossa osoitteessa kuopio.finna.fi. Verkkokirjastossa voi uusia lainoja, tehdä varauksia ja hakea aineistoa. Lisäksi verkkokirjaston kautta löytyvät kirjaston e-aineistot sekä kirjaston tuottamat pedagogiset materiaalit.

Alakoulu

Vähintään yksi vierailu vuosiluokilla 0-2

Esiopetus – Kirjaleikki

Tutustutaan kirjaston tiloihin, kirjaston käyttöön ja lainattaviin aineistoihin leikin keinoin. Toteutetaan fyysisenä käyntinä omassa lähikirjastossa tai pääkirjastossa.

1.-luokka – Kirjastopolku (kaupungin kulttuurikasvatussuunnitelma)

Kirjastopolulla oppilaat tutustuvat koulunsa tai kotinsa lähimpään kirjastoon ja oppivat kirjaston käytön perusasioita (mm. kirjaston säännöt, lainaus- ja palautus, erilaiset kirjastoaineistot, ikätasoinen kirjallisuus).

Kirjastopolkua tukee koulussa toteutettava Tarinapolku-oppimateriaali, jonka avulla kirjallisuuteen syvennyttään sanataiteen keinoin. Materiaali sisältää vinkkejä pienten koululaisten arkeen: liikunnallisia harjoituksia, kielellistä leikittelyä, sadutusta, riimittelyä ja tarinankerrontaa. Tulostettava materiaali: <https://peda.net/kuopio/muu-toiminta/kulttuuripolku/kirjastopolku>

Vähintään kaksi vierailua vuosiluokilla 3–6

Tavoitteet vuosiluokille 3–6

Kirjasto ja koulu pyrkivät yhdessä tukemaan ja syventämään oppilaiden lukuharrastusta sekä ylläpitämään kirjastomyönteistä asennetta. Oppilaiden tiedonhallinnan taitoja syvennetään; tutustutaan tiedonhaun prosessiin ja opetellaan lähdekritiikkiä. Oppilaat tutustuvat kirjaston verkkopalvelujen käyttöön.

Toteutusehdotuksia

Vuosiluokille 3-6 vähintään kaksi vierailua, joista ensimmäinen vinkkaus joko koululla tai kirjastolla, toinen fyysinen kirjastokäynti, jonka sisältö luokan toiveiden mukaan joku näistä:

Ohjattu kirjastokäynti

Käynnin aikana kirjaston osastot, hyllyjärjestys, lainaaminen, palauttaminen ja laitteet tulevat tutuksi tai niiden käyttöä kerrataan.

Tiedonhallinnan teematunti

Tunnin aikana opitaan kirjaston digipalveluiden käytön perusteet, päivitetään kirjasto-korttiasiat sekä tutustutaan aineistoihin, tiloihin ja palveluihin.

Kirjavinkkaus

Vinkataan ikä- ja osaamistasoon sopivaa aineistoa, tai oppilaat tekevät itse kirjavinkkauksia esim. kummiluokille. Tämä voi olla kaverikirjavinkkausta tai yhdessä tehtyjä vinkkausvideoita.

Mediakasvatuksen teematunti

Opetellaan vuorovaikutteisin menetelmin tiedonhallinnan taitoja, lähdekritiikkiä, ikärajoja ja kuvien käyttöä sekä nettikäyttämisen perusasioita.

Yläkoulu

Vähintään yksi vierailu vuosiluokilla 7–9

Tavoitteet vuosiluokille 7–9

Oppilas osaa käyttää itsenäisesti kirjastopalveluja, etsiä itseään kiinnostavaa luettavaa sekä etsiä tietoa ja käyttää erilaisia tiedonlähteitä omaan tiedontarpeeseensa.

Oppilas hallitsee lähteiden merkitsemisen ja tunnistaa erilaisia tietoturvaan liittyviä seikkoja sekä osaa arvioida kriittisesti tietojen käytettävyyttä ja lähteiden luotettavuutta.

Kirjasto ja koulu tukevat ja monipuolistavat yhdessä oppilaiden lukuharrastusta, oppilaat oppivat tarkastelemaan ja tulkitsemaan kirjallisia tekstejä ja tutustuvat kaunokirjallisuuden genreihin. Kirjasto voi myös olla mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa monialaisia oppimiskokonaisuuksia.

Toteutusehdotuksia

Tiedonhallinnan teematunti

Tunnin aikana kerrataan kirjastossa asioimisen ja toimimisen perusasioita ja esitellään e-aineistoa, kirjaston luokitusjärjestelmää sekä arvioidaan lähteiden luotettavuutta ja käytökelpoisuutta. Tutustutaan myös erilaisiin tietokantoihin ja tiedonhaun tekniikkoihin.

Kirjavinkkaus

Kirjavinkkaus integroidaan jonkin aineen opetukseen, esimerkiksi äidinkielen kaunokirjallisuuden genret -opetukseen. Vinkkaus liittyy myös koulutehtävien tekemiseen.

Näyttelyn, projektin tai tapahtuman toteuttaminen

Oppilaat suunnittelevat ja toteuttavat toiminnan aineenopettajan kanssa, kirjasto tarjoaa tueksi aineistoja ja asiantuntemusta.

Liite 1.

Koulujen vastuukirjastot

Pääkirjaston lasten- ja nuortenosasto

Maaherrankatu 12, 70100 Kuopio

puh. 044 718 2321

Lasten ja nuorten kirjastopalveluiden päällikkö Anu Parviainen, puh. 044 718 2309

Kuopion kaupunginkirjaston kouluyhteistyövastaava ja kouluyhdyshenkilö kirjastonhoitaja Tiina Kauppinen, puh. 044 718 2347 (kirjavinkkaus ja kirjastonkäytön opetus vuosiluokat 1-6, kirjastonkäytön opetus vuosiluokat 7-9)

Kouluyhdyshenkilö kirjastonhoitaja Maileena Sorvali, 044 718 2307 (kirjavinkkaus vuosiluokat 7-9)

Alavan koulu
Haapaniemen koulu
Hatsalan klassillinen koulu
Hiltulanlahden koulu
Kalevalan koulu
Kettulan koulu
Martti Ahtisaaren koulu
Minna Canthin koulu
Paloahon koulu
Puijonsarven koulu
Snellmanin koulu
Särkiniemen koulu
Vehkalammin koulu
Vehmasmäen koulu
Von Wrightin koulu

Juankosken lähikirjasto

Juankoskentie 26, 73500 Kuopio

puh. 040 016 5467

Kouluyhdyshenkilö lähikirjastonjohtaja Heidi Laitinen, puh. 044 718 8403

Juankosken koulu
Juantehtaan koulu
Muuriveden koulu

Jynkän lähikirjasto

Maitotie 2, 70780 Kuopio
puh. 044 718 2354

Kouluyhdyshenkilö lähikirjastonjohtaja Helena Pohjolainen, puh. 044 718 2350

Jynkän koulu
Jynkänlahden koulu

Karttulan lähikirjasto

Kissakuusentie 20, 72100 Kuopio
puh. 044 718 7505

Kouluyhdyshenkilö vastaava kirjastovirkailija Tiina Jokinen, puh. 044 718 2322

Karttulan Kissakuusen koulu
Pihkainmäen koulu

Kurkimäen lähikirjasto

Kurkimäentie 455, 71480 Kuopio
puh. 044 718 7719

Kouluyhdyshenkilö vastaava kirjastovirkailija Kaarina Korhonen-Heiskanen,
puh. 044 718 7719

Kurkimäen koulu

Maaningan lähikirjasto

Keskusraitti 3, 71750 Kuopio
puh. 044 748 8401

Kouluyhdyshenkilö kirjastovirkailija Leena Häiväläinen, puh 044 748 8401

Maaninkajärven koulu
Käärmelahden koulu
Pulkonkosken koulu

Neulamäen lähikirjasto

Juontotie 6, 70150 Kuopio
puh. 044 718 2351

Kouluyhdyshenkilö kirjastovirkailija Juhani Jaskanen, puh. 044 178 2351

Neulamäen koulu

Nilsiän lähikirjasto

Ukko-Paavontie 15, 73300 Kuopio
puh. 044 748 2358
Kouluyhdyshenkilö kirjastovirkailija Irmeli Urpila, p. 044 748 2358

Nilsiän yhtenäiskoulu
Pajulahden koulu
Palonurmen koulu

Puijonlaakson lähikirjasto

Mailatie 2, 70200 Kuopio
puh. 044 718 7709
Kouluyhdyshenkilö lähikirjastonjohtaja Epp Tapfer, puh. 044 718 7741

Länsi-Puijon koulu
Rajalan koulu

Pyörön lähikirjasto

Jalkasenkatu 3, 70820 Kuopio
puh. 044 718 2345
Kouluyhdyshenkilö lähikirjastonjohtaja Helena Pohjolainen, puh. 044 718 2350

Aurinkorinteen koulu
Pirtin koulu
Pyörön koulu
Pitkälähdän koulu

Riistaveden lähikirjasto

Vaarutie 1, 71160 Kuopio
puh. 044 718 7728
Kouluyhdyshenkilö vastaava kirjastovirkailija Pirjo Huovinen, p. 044 718 7728

Melalahden koulu
Riistaveden koulu

Vehmersalmen lähikirjasto

Vehmersalmenkatu 27, 71310 Kuopio
puh. 044 718 2937
Kouluyhdyshenkilö vastaava kirjastovirkailija Niina Sotikoff, puh. 044 718 2937

Vehmersalmen koulu
